

SADRŽAJ

PREDGOVOR	11
1. STRANAC KAO DRUGI U UČENJU STRANOGA JEZIKA	13
1.1. Stranac kao Drugi u procesu učenja stranoga jezika.....	15
1.1.1. Stranac.....	15
1.1.2. Drugi	18
1.1.3. Stranac kao Drugi u udžbenicima stranih jezika	21
1.2. Talijanstvo, talijanskost, talijanitet	23
1.2.1. Talijanski nacionalni karakter kao rezultat povijesno-kulturnoga nasljeđa	25
1.2.1.1. Konstruiranje „Talijana“ tijekom procesa stvaranja ujedinjene države	27
1.2.1.2. Poricanje – nekodificirani književni rod u službi talijanstva.....	28
1.2.1.3. „Projektanti“ talijanstva i talijanskog nacionalnog karaktera: Gioberti, De Meis, Cuoco, milanski romantičari, Manzoni.....	32
1.2.1.4. „Idealno nasljedstvo“ <i>Risorgimenta</i> ili obnovljena ideja o primatu talijanstva	39
1.2.2. Kulturni mitovi i talijanstvo	40
1.2.2.1. Jezik i književnost kao čimbenici jedinstva u vrijeme nepostojanja nacionalne države	41
1.2.2.2. Mit o Rimu.....	45
1.2.2.3. Talijani i barbari.....	47
1.2.3. Stranci i Talijani	49
1.2.4. Talijanstvo i kulturna i književna tradicija.....	54
1.3. Stereotipi.....	56
1.3.1. Stereotipi u socijalnoj psihologiji	57
1.3.2. Stereotipi u kulturi.....	63
1.3.2.1. Stereotipi i kulturni identitet.....	64
1.3.2.2. Stereotipi kao preduvjet razumijevanja i kulturni kapital	65
1.3.3. Stereotipi o prostoru.....	68
1.3.4. Stereotipi u učenju stranoga jezika.....	70
1.3.4.1. Stereotipi kao motivacija u učenju stranoga jezika	78

1.4.	Interkulturalnost i učenje stranih jezika.....	84
1.4.1.	Glottodidaktika, kulturno-civilizacijski sadržaji i književnost u nastavi stranoga jezika.....	84
1.4.2.	Glottodidaktika i metodika	86
1.4.2.1.	Predmet proučavanja glottodidaktike	87
1.4.2.2.	Metode i pristupi učenju stranoga jezika.....	88
1.4.2.3.	Glavni pristupi i metode u 20. stoljeću i njihovi ciljevi	98
1.4.3.	Kultura i civilizacija u učenju stranoga jezika.....	107
1.4.3.1.	Kulturno-civilizacijski međusustav kao rezultat odnosa vlastitoga i stranoga.....	115
1.4.4.	Interkulturalna kompetencija	120
1.4.4.1.	Književni tekst u okviru razvijanja interkulturalne kompetencije...130	
1.4.4.2.	Jezični i književni odgoj u učenju stranih jezika	134
1.4.4.3.	Književni tekst kao dio kulturno-civilizacijskih sadržaja u okviru glottodidaktičkih metoda i pristupa	142
1.4.4.4.	Književni tekst u nastavi talijanskoga kao stranoga jezika danas.....	149
2.	IMAGOLOGIJA.....	157
2.1.	Imagologija kao interdisciplinarno orijentirana grana komparativne književnosti.....	159
2.2.	Kratki prikaz europske tradicije slike o sebi i drugima.....	162
2.2.1.	Grčka antika	164
2.2.2.	Rimsko Carstvo.....	168
2.2.3.	Srednji vijek.....	170
2.2.4.	Nacionalna karakterizacija u Europi kasnoga srednjeg vijeka.....	175
2.2.5.	Prosvjetiteljstvo i nacionalni karakter.....	178
2.2.6.	Nacionalni karakter od idealizma do pozitivizma	180
2.2.7.	Nacionalna karakterizacija od pozitivizma do polovice 20. st.....	184
2.3.	Rana književna imagologija 1950-ih i kritika Renée Welleka.....	187
2.4.	Ahenska škola komparatističke imagologije.....	192
2.4.1.	Kulturni i politički doseg <i>images</i> i <i>mirages</i> . Imagologija kao europska disciplina (Dyserinck).....	193
2.4.2.	Imagotipski sustavi i zahtjev za historijsko-dijalektičkim pristupom u proučavanju predodžbi strane zemlje (Fischer).....	199
2.4.3.	Estetska funkcija nacionalnih predodžbi u fikcionalnim tekstovima i njihova važnost u kulturnome poimanju identiteta i razlike (Syndram).....	202

2.4.4.	Bipolarnost identiteta i alteriteta, konvencionalna priroda nacionalnih predodžbi (Leerssen).....	205
2.4.4.1.	Vokabular i gramatika nacionalnih karakterizacija. Dijakronijski pristup oprekama sjever-jug, slab-jak, središnje-periferno. Imagem.....	207
2.4.4.2.	Diskurzivni registri nacionalne stereotipizacije: činjenično izvješćivanje i stereotipiziranje. Strategije nacionalne karakterizacije: pseudopsihološka motivacija karaktera i <i>effet du typique</i>	211
2.4.4.3.	Retorika nacionalne karakterizacije i retoričko-pragmatički potencijal nacionalnih predodžbi.....	212
2.5.	Francuska škola imagologije	216
2.5.1.	Društveno imaginarno kao bipolarnost identiteta i alteriteta (Pageaux)	216
2.5.1.1.	Prva razina imagološke analize: riječ	219
2.5.1.2.	Druga razina imagološke analize: hijerarhizirani odnosi.....	221
2.5.1.3.	Treća razina imagološke analize: funkcija imagološkog teksta.....	222
2.5.2.	Komparatistička imagologija kao povijest iluzija o stranim zemljama (Moura)	226
2.5.2.1.	Teorijski elementi proučavanja predodžbe: slika, društveno imaginarno, ideologija i utopija	227
2.6.	Imagologija i druge književne teorije	230
2.6.1.	Kulturalni studiji.....	232
2.6.2.	Interkulturalni studiji.....	234
2.6.3.	Postkolonijalni studiji i „interkulturalna imagologija“	236
2.6.4.	Multikulturalnost, dekolonizacija, kreolizacija, hibridnost, emigracijska književnost.....	240
2.6.5.	<i>European Studies</i> (europski studiji)	243
2.7.	Imagologija danas.....	244
2.7.1.	Teorijsko i metodološko propitivanje suvremene imagologije.....	245
2.7.2.	Imagologija i vizualne umjetnosti	249
2.7.3.	Inovacijski potencijali imagoloških istraživanja.....	250
2.7.4.	Teorijski smjerovi suvremene imagologije.....	253
2.7.5.	Teorijski prinosi hrvatskih imagologa	259
2.8.	Hrvatsko-talijanska interkulturalna imagologija.....	265
2.8.1.	Imagološka istraživanja Mate Zorića	269

3.	GLOTODIDAKTIKA I IMAGOLOGIJA	277
3.1.	Školski udžbenici kao posrednici među kulturama	279
3.1.1.	Dosadašnja imagološka istraživanja udžbenika stranih jezika.....	281
3.2.	Glottodidaktika i imagologija na primjeru udžbenika talijanskoga kao stranoga jezika	285
3.2.1.	Imagološka analiza nacionalnih i kulturnih stereotipa u udžbenicima stranih jezika	291
3.2.2.	Pragmatičko-retorički orijentirana analiza udžbenika talijanskoga kao stranoga jezika	293
3.2.3.	Teorijska podloga istraživanja autopredodžbi i heteropredodžbi u udžbenicima talijanskoga kao stranoga jezika.....	296
3.3.	Od autopredodžbe talijanskoga jezika i kulture do heteropredodžbe u hrvatskome kontekstu.....	299
3.3.1.	Predmet, metodologija, ciljevi i hipoteze istraživanja	304
3.3.2.	Analitičke matrice imagološke analize iskaza u udžbenicima.....	305
3.4.	Rezultati i tumačenje rezultata.....	307
3.4.1.	Heteropredodžba (kakvi su Talijani – rezultati ankete sa studentima)	307
3.4.2.	Imagološka analiza udžbenika talijanskoga kao stranoga jezika (heteropredodžba i autopredodžba).....	315
3.4.2.1.	Kulturalni znakovi ili kulturemi o Talijanima i strancima	316
3.4.2.2.	Vokabular kulturalnih znakova o Talijanima.....	318
3.4.2.3.	Na koga se odnosi kulturalni znak (Talijani)	322
3.4.2.4.	Gramatika kulturalnih znakova o Talijanima i Italiji.....	324
3.4.2.5.	Retorika kulturalnih znakova o Talijanima i Italiji.....	327
3.4.2.6.	Vrsta tekstova koji sadrže kulturalne znakove	329
3.4.2.7.	Vokabular kulturalnih znakova ili kulturema o strancima	332
3.4.2.8.	Gramatika kulturalnih znakova o strancima	335
3.4.2.9.	Retorika kulturalnih znakova o strancima	336
3.4.3.	Predodžba o teritoriju	338
3.4.4.	Predodžba o književnosti	341
	VLASTITI IDENTITET U TUĐIM OČIMA.....	349
	PREDODŽBA O DRUGOME I PREDODŽBA O SEBI	361
	MOGUĆNOST PRIMJENE REZULTATA ISTRAŽIVANJA U NASTAVI TALIJANSKOGA KAO STRANOGA JEZIKA I IMAGOLOGIJI.....	365
	BIBLIOGRAFIJA.....	369

PRILOZI	389
Prilog 1: Primjeri kulturno-civilizacijskih tekstova iz udžbenika	391
Prilog 2: Anketni upitnici	400
Prilog 3: Matrice	405
Prilog 4: Tablice	418
Kazalo imena	487
Bilješka o autorici	497